

Izhodišča za Industrijski manifest 2015

Slovenija 5.0

**Slovenija ima prihodnost le z moderno, razvojno naravnano industrijo.
Ključno vprašanje: kako povečati mednarodno konkurenčnost Slovenije?**

Evropska komisija je lani opozorila članice, naj prepoznajo pomen industrije za kreiranje delovnih mest in rast. V ta namen je objavila dokument Za evropsko industrijsko renesanso. Obenem se v vodilnih razvitih državah ključni poznavalci – lastniki podjetij, menedžerji in strokovnjaki – intenzivno ukvarjajo z vprašanjem, kakšna bo industrija v prihodnosti. V Nemčiji je ta diskusija znana pod terminom Industrija 4.0, v ZDA pa kot Koalicija voditeljev za pametno industrijo.

Na Gospodarski zbornici opažamo, da obstaja v Sloveniji veliko pomanjkanje razprave in predlogov ukrepov v zvezi z razvojem naše industrije, čeprav industrija in z njo povezane dejavnosti največ prispevajo k slovenskemu izvozu. Prav izvoz nas vleče iz krize.

V svetu se industrija hitro razvija. Čeprav slovenski izvoz od leta 2009 naprej hitro raste, je Sloveniji vse do zadnjega kvartala leta 2013 globalni tržni delež padal. Stanje se počasi izboljšuje. A ob pametni specializaciji je nujno postaviti temelje za nov razvojni preskok slovenske industrije, sicer nam bo globalni tržni delež spet začel padati.

Zato objavljamo izhodišča za Industrijski manifest. Naš cilj je po nemškem in amerškem zgledu vzpostaviti platformo, združiti posameznike iz ključnih razvojnih industrijskih podjetij, s ciljem, da prispevamo k industrijski pametni specializaciji na najboljši možni način: z analizo razmer, iskanjem najboljših potencialov, intenzivno komunikacijo z javnostmi in predvsem s predlogi za ukrepe, ki bi omogočili slovenski industriji konkurenčni razvoj.

IZHODIŠČA ZA UKREPE

Poslovno okolje in davčna politika

- prednostna razvojna podpora proizvodom in storitvam z višjo in visoko dodano vrednostjo
- proaktivno privabljanje strateških vlagateljev
- debirokratizacija
- večja prožnost pri zaposlovanju zaradi poslovnih nihanj
- znižanje stroškov energije

Kadrovska politika

- uvedba razvojne (socialne) kapice
- priprava projekta skupnega načrtovanja socialnih partnerjev glede poklicev, ki so na trgu dela deficitarni
- izobraževanje kadrov na vseh ravneh izobraževanja, skladno s potrebami delodajalcev

Razvojna politika

- strokovna in neodvisna tehnološka agencija
- višja in učinkovitejša vlaganja v razvoj industrije
- zagotovitev učinkovitega črpanja, investiranja in nadzora razvojnih sredstev, prek grozdenja (pametne specializacije)
- raziskovalni vavčer: pot od invencij do inovacij – tržna povezava raziskav, znanosti in podjetij
- hitrejši in učinkovitejši insolvenčni postopki in postopki prestrukturiranja s ključnim ciljem oživitve zdravih razvojnih jeder

Promocija industrije na tujih trgih

- okrepljeni programi internacionalizacije
- sistemska podpora za nastop v tujini: državna podpora povezanim skupnim nastopom gospodarstva na konkretnih tujih trgih, organiziranih s strani gospodarske asociacije, ki najboljše pozna tematiko internacionalizacije; finančna podpora postavitvi slovenskih "show roomov" ...

POMEN INDUSTRIJE V EU IN SLOVENIJI

2,3 mio

industrijskih podjetij v Evropi

18.000

v Sloveniji;

ZAPOSLENI

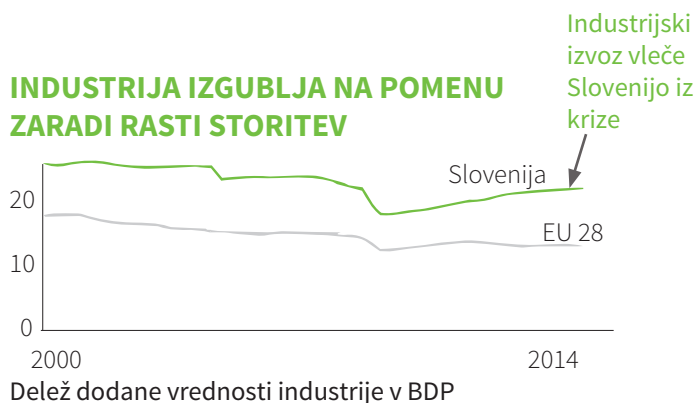
32 mio

v evropski,

188.000

v slovenski industriji

INDUSTRIJA IZGUBLJA NA POMENU ZARADI RASTI STORITEV

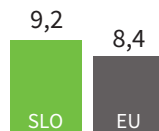
POMEN ZA STORITVE IN RAZVOJ

- Na industrijo je vezanih dodatnih 30-55 % delovnih mest storitvene narave, kot so prodajne aktivnosti, marketing, transport, logistika (McKinsey).
- Vsak evro prodaje v industriji pomeni 20 centov prodaje za storitvena podjetja.
- 10 delovnih mest v industriji ustvari 6 do 20 novih v drugih dejavnostih.
- 4 od 5 zasebnih vlaganj v RR so v industriji.

SLOVENSKA INDUSTRIJSKA PODJETJA

NADPOVPREČNO DOBIČKONOSNA

EBITDA marža (v obdobju 2007-2012)

* Vendar 5 % manj kot v višegrajskih državah.

PODPOVPREČNO PRODUKTIVNA IN PREVEČ DELOVNO-INTENZIVNA

- EBITDA v dodani vrednosti: 35,1 % (Slovenija), 34,9 % (EU); 21. mesto od 27.

Dodana vrednost na zaposlenega

40 % nižja
od povprečja v EU

RELATIVNO VELIKA VLAGANJA GLEDE NA PRODAJO IN DENARNI TOK

- 1/2 EBITDA namenjenega investicijam (4. mesto), 1/3 več od povprečja

4 % prodaje

5. mesto
v EU

NEOPTIMALNO USMERJANJE INVESTICIJ

- na sredini lestvici po investicijah na zaposlenega (14. od 27. mest); 20 % več od Višegrajskih držav, vendar 30 % manj kot v razviti Evropi.

6.400
EUR

v stroje in opremo
na zaposlenega

IZZIV SLOVENIJE:

KAKO PRITI IZ PRVE SKUPINE V DRUGO IN KASNEJE V ČETRTO PO KONKURENČNOSTI
- OB UPOŠTEVANJU OMEJITEV ENOTNEGA VALUTNEGA OBMOČJA IN BREZ
ZNIŽEVANJA PLAČ ZAPOSLENIH?

GLOBALNE PRIMERJAVE

- Slovenija se uvršča v zadnjo, četrto skupno članic EU-28 s skromno in hkrati padajočo konkurenčnostjo: na lestvici WEF smo lani padli z 64. na 70. mesto, na lestvici IMD z 52. na 55. mesto.
- Po gibanju investicij smo v skupini držav z največjim padcem.
- Po obsegu NTI v BDP smo članica EU z najslabšim rezultatom, vse od leta 2000.
- Po produktivnosti v letu 2012 in povprečni rasti DV na zaposlenega 2007-12 smo izkazali napredek glede na povprečje EU.
- Po petih letih padanja globalnega tržnega deleža smo v zadnjem kvartalu 2013 končno obrnili trend.
- Po inovacijski sposobnosti smo solidni, smo med inovacijskimi sledilci. Vendar je učinkovitost teh naložb na ravni držav, ki v RRI vlagajo bistveno manj.
- Dodana vrednost v industriji v Višegrajskih državah raste hitreje kot v Sloveniji (12 % proti 14 % v zadnjih 5 letih). Te države dosegajo že ¾ dodane vrednosti slovenske industrije.

INDUSTRIJA V EU

- Največji izvozni presežek na svetu, 1 mrd EUR na dan
- Inovacijska sposobnost se je izboljšala
- Poslovno okolje se je v nekaterih članicah izboljšalo
- Kompetence evropske delovne sile so se okrepile

- Nizek nivo investicij
- Visoke cene energije oz. relativno višje kot drugje
- Poslabšan dostop do nekaterih članic
- Učinkovitost javne administracije

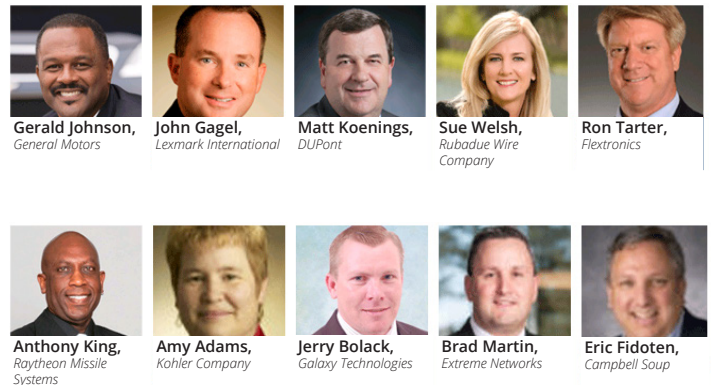
* poleg bruto stroškov dela

KLJUČNI VODJE RAZVOJA INDUSTRIJE V NEMČIJI IN ZDA

Nemški svet za Industrijo 4.0

- ABB AG
- Deutsche Telekom AG
- FESTO AG & Co. KG
- Hewlett-Packard GmbH
- IBM Deutschland GmbH
- Infineon Technologies AG
- PHOENIX CONTACT GmbH & Co. KG
- Robert Bosch Industrietreuhand KG
- Siemens AG
- SAP Deutschland AG & Co. KG
- Thyssen Krupp AG
- TRUMPF GmbH + Co. KG
- Volkswagen AG
- WITTENSTEIN AG

Ameriška koalicija za pametno industrijo

Svet koalicije za pametno industrijo je omogočil povezavo med vodstvi različnih industrijskih podjetij.

John Gercag, Eaton Corp's Vehicle Group

DEJSTVA:

1. Zahodna Evropa je v zadnjih 20 letih izgubila več kot 10 % dodane vrednosti v globalni industriji.
2. Da bi dosegla vodilno vlogo v industriji 4.0, bo Evropa morala v 15 letih investirati 1.350 mrd €.
3. Cilj Evrope: dvig deleža industrije v dodani vrednosti s 15 na 20 %.

PANOGE Z VISOKO DODANO VREDNOSTJO

FARMACIJA

- Dodana vrednost na 2/3 povprečja, na sredini lestvice držav.
- Več kot desetina dodane vrednosti v industriji.
- 22 % EBITDA marža, podobna povprečju EU.
- Več kot 20.000 EUR investicij na zaposlenega, 1/3 več kot v EU.

Nosilna podjetja: Lek, Krka ...

KEMIČNA INDUSTRIJA

- Več kot 50 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega
- 55 % povprečja EU, na sredini lestvice držav.

Nosilna podjetja: Atotech, Cinkarna, Frutarom, Helios, Henkel, Melamin, Mitol, TKK Srpenica ...

ELEKTRIČNE NAPRAVE

- 34 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 57 % povprečja EU, na sredini lestvice držav.
- Več kot desetina dodane vrednosti v industriji, največ v EU.

Nosilna podjetja: BSH, Elektronček, ITW Metalflex, koncern Kolektor, TAB ...

DRUGI MOČNI, RAZVOJNI IZVOZNIKI

Arcont, Cablex, Carrera Optyl, Domel, Droga Kolinska, Elrad International, Fotona, Filc, Goričane, Hella Saturnus, Intereuropa, Inotherm, Iskraemeco, Iskra Mehanizmi, Iskra Sistemi, Količevo karton, Kovintrade, LTH Castings, Skupina Cimos, Skupina Eti, Skupina Gorenje, Skupina Hidria, Skupina Laško, Skupina SIJ, Skupina Talum, Paloma, Papirnica Vevče, Perutnina Ptuj, SG Automotive, Steklarna Rogaška, Štore Steel, TBP, Unior, Vipap Videm Krško, Ydria Motors ...

CILJ DO 2020 V TEH DEJAVNOSTIH:

DVIG DODANE VREDNOSTI NA 80 % POVPREČJA EU ALI REALEN DVIG ZA 2 % NA LETO.

GUMA IN PLASTIKA

- 32 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 2/3 povprečja EU, na sredini lestvice držav.
- 5 % dodane vrednosti v industriji.

Nosilna podjetja: Geberit, Plama-Pur, Savatech, Sibo G, Siliko, Veyance ...

VOZILA

- 36 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 55 % povprečja EU, na sredini lestvice držav.
- 7,6 % dodane vrednosti v industriji.

Nosilna podjetja: Adria Mobil, Akrapovič, KLS Ljubno, Letrika, Odelo, Revoz ...

STROJI IN NAPRAVE

- 32 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 1/2 povprečja EU, na spodnji tretjini lestvice držav.
- 7,3 % dodane vrednosti v industriji.

Nosilna podjetja: ADK, GKN Driveline, Palfinger, Pišek-Vitli Krpan ...

SOLIDNO POZICIONIRANE PANOGE

KOVINSKI IZDELKI

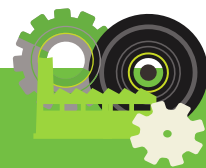
- 30 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 62 % povprečja EU, na sredini lestvice držav.
- 13,4 % dodane vrednosti v industriji, 1. mesto v EU po deležu.

Nosilna podjetja: CNC, Impol, I.M.S.S., Metrel, Monter Dravograd, Niko, P&K-Pušnik, ...

NEKOVINSKI MINERALNI IZDELKI

- 32 tisoč EUR dodane vrednost na zaposlenega.
- Dodana vrednost na 2/3 povprečja EU, na sredini lestvice držav.
- 4 % dodane vrednosti v industriji.

Nosilna podjetja: Knauf Insulation, Marmor Hotavlje, Silkem, Steklarna Hrastnik, Swatycomet, ...

PRIORITETA:

Intenzivna vključitev tistih, ki že imajo najboljše globalne kompetence, razvojne in tržne.